

Usnesení

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, rozhodl ve složení: předseda JUDr. Michal Mazanec a soudci JUDr. Marie Žišková, JUDr. Roman Fiala, JUDr. Karel Podolka, JUDr. Pavel Pavlík a JUDr. Petr Příhoda, o návrhu Okresního soudu v Jablonci nad Nisou na rozhodnutí sporu o věcnou příslušnost mezi ním a soudem správního soudnictví Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci, za další účasti žalobců 1) M. M., a 2) Z. M., zastoupených JUDr. Soňou Průšovou, advokátkou se sídlem Liberec, tř. 1. máje 97, 460 01, a žalovaného Města J. N., zastoupeného JUDr. Jaroslavem Beldou, advokátem se sídlem v Jablonci nad Nisou, Lipová 7, 466 01, ve věci vedené u Okresního soudu v Jablonci nad Nisou pod sp. zn. 10 C 37/2003, o vyvlastnění,

t a k t o :

Příslušný vydat rozhodnutí ve věci žaloby proti rozhodnutí bývalého Okresního úřadu v Jablonci n. Nisou ze dne 11. 11. 2002, čj. RRR/441/2002, o vyvlastnění nemovitostí, je soud v občanském soudním řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Podáním ze dne 29. 12. 2006 se obrátil Okresní soud v Jablonci n. Nisou na zvláštní senát s návrhem na zahájení řízení o kompetenčním sporu ve smyslu § 104c odst. 2 občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“) a § 1 odst. 1 písm. b) zákona č. 131/2002 Sb., který vznikl mezi ním a správním senátem 59 Ca Krajského soudu v Ústí n. Labem – pobočky v Liberci ve věci žaloby proti rozhodnutí Okresního úřadu v Jablonci nad Nisou (referátu regionálního rozvoje) ze dne 11. 11. 2002, čj. RRR/441/2002, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu v Tanvaldě, stavebního úřadu, ze dne 19. 8. 2002, čj. výst./1246/2002, o vyvlastnění.

Ze spisu vyplynuly tyto skutečnosti:

Městský úřad v Tanvaldě jako příslušný stavební úřad rozhodnutím ze dne 19. 8. 2002, čj. výst./1246/2002, rozhodl na základě návrhu Města J. N. (dále také jen „žalovaný“) tak, že vyvlastnil budovu čp. 690 na pozemku označeném jako stavební parcela č. 555/2 a pozemek označený jako stavební parcela č. 555/2 o výměře 450 m², zapsané na listu vlastnictví č. 7036 pro katastrální území a obec J. N. ve společném jmění manželů M. a Z. M. (dále také jen „žalobci“).

Okresní úřad v Jablonci nad Nisou, referát regionálního rozvoje, svým rozhodnutím ze dne 11. 11. 2002, čj. RRR 441/2002, k odvolání žalobců rozhodnutí Městského úřadu v Tanvaldě potvrdil a odvolání žalobců zamítl.

Proti tomuto rozhodnutí podali žalobci dne 5. 12. 2002 návrh na jeho přezkoumání u Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci. Krajský soud usnesením ze dne 7. 1. 2003, čj. 59 Ca 126/2002-10, žalobu odmítl s odůvodněním, že vyvlastnění je nejzávažnější veřejnoprávní zásah do majetkových práv k nemovitostem, jež se týká nuceného přechodu vlastnického práva, které je chráněno soukromoprávními předpisy. Ochrana subjektivního soukromého práva je svěřena od 1. 1. 2003 občanskému soudnímu řízení. Soud proto žalobu odmítl v souladu s ustanovením § 46 odst. 2 s. ř. s. a poučil žalobce o možnosti podání žaloby k místně příslušnému okresnímu soudu ve lhůtě

jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení postupem podle části páté občanského soudního řádu.

Žalobci se tímto poučením řídili a dne 7. 2. 2003 podali u Okresního soudu v Jablonci nad Nisou žalobu podle § 244 a násl. o. s. ř., a žádali, aby soud návrh žalovaného na vyvlastnění v celém rozsahu zamítl a žalobcům přiznal náklady soudního řízení.

Okresní soud v Jablonci nad Nisou rozhodl rozsudkem ze dne 14. 11. 2003, čj. 10 C 37/2003-36, tak, že žalobu zamítl, neboť dospěl k závěru, že podmínky pro vyvlastnění byly splněny.

Proti rozsudku okresního soudu podali žalobci odvolání.

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci (senát 30 Co) o odvolání nerozhodl, a dne 15. 9. 2004 podal návrh na řešení kompetenčního sporu, který odůvodnil tím, že vyvlastnění je svou povahou institut veřejnoprávní, sloužící veřejnému zájmu, které nelze podřadit pod výčet obsažený v ustanovení § 7 odst. 1 o. s. ř. a není tedy věcí, která by vyplývala z občanskoprávního vztahu.

Návrh na řešení kompetenčního sporu zvláštní senát usnesením ze dne 29. září 2006, čj. Konf 92/2004–10 odmítl, neboť návrh byl podán předčasně a nadto někým, kdo dosud není stranou kompetenčního sporu.

Krajský soud v Ústí n. Labem – pobočka v Liberci poté usnesením ze dne 16. října 2006, čj. 30 Co 92/2004–60, rozsudek Okresního soudu v Jablonci ze dne 14. listopadu 2003, čj. 10 C 37/2003–36, zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Odkázal na závazný názor vyjádřený v usnesení zvláštního senátu s tím, že jestliže setrvává – při respektování názoru zvláštního senátu zaujatého v jeho usnesení – na posouzení, že není kompetentní k přezkoumání rozhodnutí o vyvlastnění nemovitostí vydaného ve stavebním řízení, je nucen proto rozsudek okresního soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení; v něm mu uložil podat řádný návrh k vyvolání kompetenčního sporu před zvláštním senátem zřízeným dle zákona č. 131/2002 Sb.

Okresní soud v Jablonci n. Nisou pak podal zvláštnímu senátu výše uvedený návrh s tím, že popírá svou pravomoc vydat v této věci rozhodnutí.

Okresní soud poukazuje na ustanovení § 244 odst. 1 a § 7 odst. 1 o. s. ř., obsahující výčet věcí, jež mohou být projednány v občanském soudním řízení. Vyvlastnění je však svou povahou institut veřejnoprávní, sloužící veřejnému zájmu, který nelze podřadit pod uvedený výčet, tedy není věcí, která by vyplývala z občanskoprávního vztahu. Příslušným k přezkoumání správního rozhodnutí o vyvlastnění nemovitostí v dané věci je proto správní senát Krajského soudu v Ústí n. Labem – pobočka v Liberci. Z těchto důvodů okresní soud navrhl, aby takto zvláštní senát rozhodl a současně zrušil usnesení správního senátu Krajského soudu v Ústí n. Labem – pobočky v Liberci ze dne 7. 1. 2003, čj. 59 Ca 126/2002–10.

Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi obecným soudem a soudem ve správním soudnictví se zvláštní senát řídil následující úvahou:

Podle dosavadní rozhodovací praxe zvláštního senátu rozhodnutí o vyvlastnění nemovitostí nebylo posuzováno jako rozhodnutí ve věci vyplývající ze soukromoprávních vztahů ve smyslu § 7 o. s. ř.; z toho vyplynul závěr, že rozhodnout o takové věci přísluší soudu ve správním soudnictví (srov. usnesení zvláštního senátu ze dne 5. května 2005, čj. Konf 81/2004-12, uveřejněné jako č. 448/2005 ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu).

Dne 1. ledna 2007 však nabyl účinnosti zákon č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění), upravující podmínky odnětí nebo omezení vlastnického práva nebo práva odpovídajícího věcnému břemenu k pozemku nebo ke stavbě a přechod vlastnického práva nebo nabytí práva odpovídajícího věcnému břemenu k tomuto pozemku nebo stavbě pro dosažení účelu vyvlastnění stanoveného zvláštním zákonem, poskytnutí náhrady za odnětí nebo omezení vlastnického práva nebo práva odpovídajícího věcnému břemenu k pozemku nebo ke stavbě, jakož i zrušení odnětí nebo omezení vlastnického práva nebo práva odpovídajícího věcnému břemenu k pozemku nebo ke stavbě a navrácení těchto práv jejich dosavadnímu nositeli [§ 1 odst. 1 písm. a), b), c) cit. zákona].

Část sedmá cit. zákona pak upravuje projednání vyvlastnění v řízení před soudem v ustanovení § 28 odst. 1 tak, že k řízení ve věci vyvlastnění, která má být projednána v občanském soudním řízení – s poznámkou, že jde o § 244 až 250l o. s. ř. – je v prvním stupni příslušný krajský soud. Tato úprava - jakkoli v rozporu s převažujícím názorem na veřejnoprávní charakter expropriačního aktu - tedy výslovně svěřuje projednání vyvlastnění řízení před soudem v občanském soudním řízení podle části páté o. s. ř., upravující řízení ve věcech, o nichž bylo rozhodnuto jiným orgánem, v ustanoveních § 244 až § 250l.

V části osmé zákona č. 184/2006 Sb., obsahující společná, přechodná a závěrečná ustanovení, ustanovení § 30 předepisuje, že nestanoví-li tento zákon jinak, postupuje se v občanském soudním řízení ve věcech vyvlastnění podle občanského soudního řádu. Jinou úpravu v tomto ohledu zákon neobsahuje; to znamená, že počínaje dnem 1. 1. 2007 náleží rozhodování v těchto věcech soudům v občanském soudním řízení bez ohledu na to, že sám vyvlastňovací akt byl vydán před tímto datem.

Z uvedeného plyne, že ve věcech vyvlastnění se v soudním řízení od uvedeného data postupuje podle občanského soudního řádu v občanském soudním řízení. Zvláštní senát, který rozhoduje podle aktuálního právního stavu, proto vyslovil, že rozhodnout ve věci přísluší soudu v občanském soudním řízení.

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Okresní soud v Jablonci n. Nisou proto postoupí věc k dalšímu řízení Krajskému soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodujícím v občanském soudním řízení.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně 8. června 2007

JUDr. Michal Mazanec
předseda zvláštního senátu